

VÄYRYSNIITTI

**KOKOUSTIEDOTE
2006**

Vuosikokous Juuassa 15.7.2006

Illanvietto sukokokouksen yhteydessä Sinikossa Nunnanlahdessa 8.7.95. Annikki Lehkoinen ja Sinikka Väyrynen puheenjohtaja Elias Väyrysen syleilyssä.

Juuka 1.6.2006
Sinikka Väyrynen

Sukukokoukseen valmistaudutaan!

Olin osallistujana Tampereen sukukokoukseen, ja siellä keskusteltiin, josko vuoden 2006 kokous pidettäisiin Juuassa. Kerran aikaisemmin olemme me juukalaiset seuran jäsenet saaneet tämän järjestelyvastuun ja -kunnian osaksemme. Eräänä Juukaa puoltavana seikkana pidettiin Sorveusjärven purkautumisen 200-vuotisvuotta ja sen muistoksi suunniteltua muistomerkkiä. Muistomerkki paljastetaan helluntaina, jolloin 200 vuotta on kulunut siitä, kun kirkkokansa jäi veden piirittämäksi.

Sukukokous pidetään Juuassa lauantaina 15.7.2006 alkaen klo 13.00 ja paikka on sama kun viimeksi, Pitopalvelu Pellikaisen huoneisto Kokous alkaa kahvitarjoilulla. Kokouksen jälkeen kokoontumme Juuan ev. lut. kirkon parkkipaikalle, jossa tutustumme Sorveusjärven muistomerkkiin. Hyvän sään salliessa teemme siitä kävelyretken Puu-Juuassa, hyvin säilyneessä kirkonkyläkeskustassa. Puu-Juuka ei ole museoalue, vaan siellä asutaan ja toimitaan. Osa rakennuksista on suojeltu lähinnä omistajien omasta tahdosta. Vikilän taidetaloihin voi tutustua eri maksusta. Jos kunto kestää, voimme lopettaa retkemme uudempaan keskusta, jossa sijaitsee kunnanvirasto ja oma työpaikkani, kirjasto. Kirjastossa on silloin juukalaisen taiteilija Kauko Kortelaisen näyttely, läheisen kulttuuri-liikuntatalon aulassa Vanhaa Juukaa käsittelevä valokuva-näyttely. Jos sataa, valitsemme kohteet joissa pysähdymme autoinemme.

Mahdollisuus omakustanteiseen päivälliseen on esim. Ravintola Petrassa, aivan näiden paikkojen läheisyydessä. Toivon, että ilmoitatte ruokailuhalukkuutenne minulle, jotta voin ravintolaa informoida etukäteen. Ruokailuun ehtisimme ehkä noin klo 17.00.

Ravintola Petran alakerrassa on Osuuspankin kerhohuone, jonka olen varannut jäsen-tapaamista varten, sinne voi siirtyä jo ruokailusta. Jos ennakkoilmoitusten perusteella joukkueestamme muodostuu niin suuri, että emme sinne mahdu, hankin toisen kokoontumistilan. Majoitus ja Juuka-tietoutta saatte oheisesta oppaasta, Juuan kunta sponsoroi postituksen ja Juuka-seura nelivärikuvat. Myös kunnan sivut <http://www.juuka.fi> kertovat lisää kuntamme mahdollisuuksista.

Me juukalaiset Väyryset toivotamme kaikki sukuseuran jäsenet tervetulleiksi Juukaan. Olemme ylpeitä sukulaisistamme!

Terveisin Sinikka Väyrynen

Pyydän ilmoittamaan alustavasti osanotosta sukukokoukseen ja erityisesti ruokailuun tarjoilun järjestämiseksi. Osoitteeni on Sinikka Väyrynen Joki-Rantalantie 43 83900 JUUKA. Puhelimet: matkapuhelin 040 588 3778, koti 013-470 567, työ 013-6812 282. E-mail: sinikka.vayrynen@juuka.fi tai sinikka.vayrynen@pp.inet.fi.

Koetan myös löytää vastauksia mieltänne askarruttaviin sukukokouspäivään ja Juukaan liittyviin kysymyksiin.

Puheenjohtajan palsta

Kevät tuli ja meni, ja ennen kuin huomasimmekaan oli jo kesä ja kohta vuosikokouksen aika, joka tänä vuonna pidetään Juuassa Kolin kansallispuiston tuntumassa. Kokousaika on ns. Ellinpäivien aikaan. Samalla voimme käydä tutustumassa Sorveusjärven laskun 200 vuotismuistomerkkiin, joka pitäisi paljastaa tänä vuonna. Siinä tapahtumassa niin kuin monessa muussakin Väyryset ovat olleet mukana Juuan historiassa.

Kaksi vuotta sitten vuosikokouksessa asetin kaksi tavoitetta: yhdyshenkilöjärjestelmän luomisen ja sukukirjan (sukuhistorian) toimittamisen. Muutamia yhdyshenkilöitä on saatu toimimaan sukuseuran ja suvun jäsenten välillä. Yhteyttä on pidetty lähinnä sähköpostin välityksellä, infoa on jaettu ja palautetta on saatu.

Sukutietokanta alkaa olla kerätty sukukirjaa varten. Hallituksen kokouksessa on keskusteltu sukukirjasta, joka käsittäisi kaikki kerätyt tiedot ja ihmiset löytäisivät siitä vanhempansa tai isovanhempansa ja mahdolliset yhteydet sukuhaarojen välillä. Näin mielenkiinto kirjaa kohtaan olisi suurempi.

Nyt pitäisi saada kustannusten minimoisimeksi omasta takaa toimittaja/toimittajat niin, että koko kirja toimitettaisiin kirjapainoon valmiina pdf-tiedostona. Sukutietokannoissa on n. 17 000 nimeä. Sukutaulut vievät tällä hetkellä kaksipalstaisena fontilla 10 tilaa noin 850 sivua käsittäen noin 2400 taulua. Kirjan arvioitu sivumäärä olisi noin 1000 sivua, josta siis muu materiaali käsittäisi noin 150 sivua. Kirjan sivumäärään voidaan vaikuttaa merkittävästi kaksipalstaisuudella, fontin koolla ja miten lähteet ilmaistaan. Henkilötietojen antamisen takarajana pitäisin 28.2.2007, jotta päästään muokkaamaan sukutauluja.

Koska sukuseuramme varallisuus on vähäinen, olisi painatuskustannukset kerättävä tämän ja ensivuoden aikana ennakkomaksuina, joksi hallitus on kaavaillut 60 euroa. Painatuksen jälkeen kirja maksaisi 65 euroa. Seuran varallisuutta voisi myös kasvattaa maksamalla ainaisjäsenmaksun 100 euroa. Tämän kaltaisiin hankkeisiin ei saada avustusta EU:lta eikä opetusministeriöltä.

Hyvää Kesää kaikille ja tervetuloa sukuseuran vuosikokoukseen Juukaan.

Juhani

SIHTEERIN PALSTA

Heipä hei!

Kokous

Toivottavasti olet merkinnyt heinäkuun 15. päivän kalenteriisi sukukokousta varten! Juuassa keskustelemme virallisten asioiden lisäksi ainakin juhlavuotemme tapaamisesta. Missä vuoden 2008 kokous pidetään. Millainen 20-vuotisjuhla olisi?

Rahat

Puheenjohtaja kertoi kirjasta ja sen kustannuksesta. Myös uudet jäsenet ovat tervetulleita. Pyydä mukaan joku Väyrysen suvun henkilö! Miten olisi kilpailu tai kannustinpalkkio uusien sukuseuran jäsenten saamiseksi? Kerro mielipiteesi vaikka sähköpostissa!

Muuta

Jos on syntynyt uusia Väyrysiä, ilmoita sukuseuran jäseneksi! Kaikenlaisia merkkipäiviä ja perhe uutisia otetaan vastaan.
sähköposti: sukuseura.vayryset@nic.fi ja kotisivu: netti.nic.fi/~vayryset/

Hyvää kesää!

Toivoo Eeva

netti.nic.fi/~vayryset/
sukuseura.vayryset@nic.fi

SUKUSEURA VÄYRYSET RY

KOKOUSKUTSU

*Sukuseura väyryset ry:n vuosikokous pidetään
lauantaina 15.7.2006 klo 13.00.*

Paikka: Pitopalvelu Pellikainen, Juuka.

Esillä esityslistassa mainitut asiat. Tervetuloa.

HALLITUS

ESITYSLISTA

VUOSIKOKOUS 15.7.06 klo 13.00

- 1 Kokouksen avaus:
- 2 Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri
- 3 Valitaan kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkistajaa ja kaksi ääntenlaskijaa
- 4 Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 5 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
- 6 Hyväksytään 2004 ja 2005 toimintakertomukset
- 7 Hyväksytään 2004 ja 2005 tilit ja päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille
- 8 Vahvistetaan hallituksen laatima alkaneen ja seuraavan kalenterivuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio
- 9 a) Valitaan yhdistyksen puheenjohtaja, jonka toimikausi on 2 vuotta
- 9 b) Valitaan hallituksen jäsenet ja varajäsenet erovuoroisten tilalle.
- 10 Valitaan kaksi varsinaista ja kaksi varatilintarkastajaa
- 11 Päätetään seuraavina kalenterivuosina kannettavan jäsenmaksun suuruus
- 12 Muut esille tulevat asiat (hallituksen esittämät)
- 13 Kokouksen päättäminen

SUKUSEURA VÄYRYSET RY. TOIMINTAKERTOMUS 2004

1. YLEISTÄ

Vuosikokous pidettiin Tampereella 19.6.2004. Lehti ilmestyi kerran, vuosikokoustiedotteena. Joulutervehdyksenä lähetimme kortit. Kotisivut ovat palvelleet jäseniä ja muita, jotka ovat olleet kiinnostuneet suvustaan. Myös käytännön neuvoja olemme voineet antaa kotisivun ja sähköpostin välityksellä.

2. TOIMINTA

Vuosikokous Tampereella Hotelli Ramadassa. Kokouksessa oli läsnä 36 henkilöä.

Kokouksen yhteydessä kuultiin Juhani Väyrysen esitelmä.

Illalla kokoonnuimme vielä ravintolaan päivälliselle ja päivällisen jälkeen oli vuorossa laulua, juttuja ja seurustelua.

3. JÄSENET

Vuoden lopussa jäseniä oli 273.

4. KOKOUSTOIMINTA

Hallitus kokoontui kolme kertaa. Tilikokous pidettiin Ravintola Oskarin Kellarissa Oulussa ja uuden hallituksen järjestäytymiskokous pidettiin Tampereella puheenjohtaja Juhani Väyrysen kotona. Vuosikokouksen järjestelyistä päätettiin huhtikuussa ravintola Cumuluksessa Oulussa.

5. HALLITUS

V. 2003: Taisto Väyrynen (Hilkka Väyrynen), Juhani Väyrynen (Raija Väyrynen), Sisko Väyrynen-Hämäläinen (Kairento Päivi), Sauli Paavola (Heli Väyrynen), Lauri Kiviniemi (Eeva Pietarila), Maire Manninen (Pentti Väyrynen). Puheenjohtajaksi valittiin Taisto Väyrynen, varapuheenjohtajaksi valittiin Juhani Väyrynen, rahastonhoitaja-sihteerinä jatkaa Eeva Väyrynen.

Vuosikokouksessa 2004 tehdyt henkilövalinnat: Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Juhani Väyrynen ja hallituksen jäseniksi ja varajäseniksi: Taisto Väyrynen, varapuheenjohtaja (Hilkka Väyrynen), Sisko Väyrynen-Hämäläinen (Päivi Kairento), Esko Väyrynen (Raija Väyrynen) Lauri Kiviniemi (Eeva Pietarila), Pentti Väyrynen (Maire Manninen), ja Riitta-Liisa Lehtikainen (Heli Väyrynen).

6. MUUTA

Yhdistyksen kotisivulle on laitettu kyselylomake, jonka avulla selvitetään sukulaisuuksia ja muita tietoja sukukirjaa varten.

Sukuseuramme jäsen Lillian Hoika Kaliforniasta vieraili Suomessa kesäkuussa. Hän kävi Helsingissä, Tampereella ja Suomussalmella. Suomussalmella hän sai tutustua isoäitinsä kotipaikkaan Lahnaseen. Sukuseura osallistui vierailun rakentamiseen ja toteuttamiseen.

7. TILIT

Tilinpäätös osoittaa 179,06 euron tappiota ja taseen loppusumma on 1099,36 euroa.

HALLITUS

SUKUSEURA VÄYRYSET RY. TOIMINTAKERTOMUS 2005

1. YLEISTÄ

Seuran toiminnan kannalta vuosi oli erilainen kuin aikaisemmat. Yleistä kokousta ei pidetty. Yhteyttä jäseniin pidettiin kotisivun, sähköpostin ja Väyrysnäytin välityksellä. Hallitus on myös kokoontunut. Kirja-asiaa on viety eteenpäin.

2. JÄSENET

Vuoden lopussa jäseniä oli 267, joista 6 uutta. Poistettu on 12.

3. KOKOUSTOIMINTA

Hallitus kokoontui kaksi kertaa. Tilikokous pidettiin Ravintola Oskarin Kellarissa Oulussa ja Syyskokous pidettiin Tampereella Esko Väyrysen kotona.

4. HALLITUS

Yhdistyksen puheenjohtaja Juhani Väyrynen ja hallituksen jäsenet ja varajäsenet: Taisto Väyrynen, varapuheenjohtaja (Hilkka Väyrynen), Sisko Väyrynen-Hämäläinen (Päivi Kairento), Esko Väyrynen (Raija Väyrynen) Lauri Kiviniemi (Eeva Pietarila), Pentti Väyrynen (Maire Manninen), ja Riitta-Liisa Lehikoinen (Heli Väyrynen)

5. MUUTA

Sukuseuramme jäsen Linda Reverchon kävi tutustumassa esi-isiansä kotiseutuun. Hänen vierailuaan valmisteltiin etukäteen ja selviteltiin esi-isien kotiseutuja. Sukuseuran jäseniä kokoontui Kempeleeseen Raija ja Taisto Väyrysen kotiin tutustumaan Lindaan. Hän kävi Suomussalmella katsomassa paikkoja, joissa hänen sukuaan on asunut. Eeva etsi asuinpaikat Ala- ja Ylivuokista sekä Näljängältä ja toimi oppaana. Muistoksi hän jätti kuvia Amerikassa asuvista/asuneista sukulaisistaan.

6. TILIT

Tilinpäätös osoittaa 550,37 euron voittoa ja taseen loppusumma on 1494,73 euroa.

HALLITUS

Tähän on kopioitu vuosien 2004 ja 2005 tuloslaskelma ja tasetiedot samaan tuloslaskelmaan.

SUKUSEURA VÄYRYSET RY
TULOSLASKELMA

sivu 1

Rahayksikkö: euro

	01.01.2005 - 31.12.2005		01.01.2004 - 31.12.2004	
Varainhankinta				
Tuotot				
7000 jäsenmaksutulot	1 346,76		1 252,03	
7102 tulot viireistä	0,00		37,00	
	<u>1 346,76</u>		<u>1 289,03</u>	
Kulut				
7200 jäsenmaksujen kantokulut	-18,10		-15,09	
7302 sukujulkaisut	-360,00		-467,00	
7303 toimisto	-117,30		-77,30	
7304 posti	-136,90		-249,43	
7306 muistamiset	-5,00		-45,00	
7307 menot standeareista	0,00		-50,46	
7308 menot viireistä	0,00		-20,00	
7309 pankin palvelumaksut	-71,62		-78,26	
7310 kokousmatkat ja -kulut	-92,00		-450,90	
	<u>-800,92</u>	<u>545,84</u>	<u>-1 453,44</u>	<u>-164,41</u>
Tuottojäämä		<u>545,84</u>		<u>-164,41</u>
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot				
7400 korkotulot	4,53		5,60	
	<u>4,53</u>	<u>4,53</u>	<u>5,60</u>	<u>5,60</u>
Tuottojäämä		<u>550,37</u>		<u>-158,81</u>
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut				
8101 muut menot	0,00		-20,25	
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>-20,25</u>	<u>-20,25</u>
Tilikauden ylijäämä		<u><u>550,37</u></u>		<u><u>-179,06</u></u>
Suomussalmi				

SUKUSEURA VÄYRYSET RY

1
euro

	31.12.2005	31.12.2004
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
standaarit	67,28	67,28
	<u>67,28</u>	<u>67,28</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	<u>67,28</u>	<u>67,28</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
sukuviini	578,79	583,79
	<u>578,79</u>	<u>583,79</u>
Rahat ja pankkisaamiset		
käyttötili	848,66	448,29
	<u>848,66</u>	<u>448,29</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	<u>1 427,45</u>	<u>1 032,08</u>
	<u>1 494,73</u>	<u>1 099,36</u>

SUKUSEURA VÄYRYSET RY

2
euro

	31.12.2005	31.12.2004
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)		
ylijäämä-/alijäämäjäännös	699,36	878,42
	<u>699,36</u>	<u>878,42</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		
tilikauden tulos	550,37	-179,06
	<u>550,37</u>	<u>-179,06</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>1 249,73</u>	<u>699,36</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
jäsenmaksut	245,00	400,00
	<u>245,00</u>	<u>400,00</u>
Vieras pääoma yhteensä	<u>245,00</u>	<u>400,00</u>
	<u>1 494,73</u>	<u>1 099,36</u>

SUKUSEURA VÄYRYSET RY. TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2007

1 YLEISTÄ

Tarkoituksena on tutustuttaa suvun jäseniä toisiinsa ja edistää yhteishenkeä ja kiinnostusta suvun yhteistä historiaa, mutta myös tulevaisuutta kohtaan.

2 TOIMINTA

Sukuseuran jäsenistöä kannustetaan osallistumaan aktiivisemmin sukuseuran toimintaan, sukuseuran lehden julkaisuun, ehdottamaan aineistoa kotisivuille ja sukututkimukseen Väyrysnitissä ja kotisivuilla voimme julkaista merkkipäivätapahtumia ja -uutisia, sekä muita juttuja.

3. TAVOITTEET

Jäsenmäärän kasvattaminen. Jäsenmaksujen saaminen kaikilta maksavilta jäseniltä, jotta voimme kehittää toimintaamme. Yhteydenpidon helpottaminen esim. sähköpostiosoitteiden muodossa.

4. KOKOUSTOIMINTA

Hallitus pitää kokouksia tarvittaessa. Tilikokous on helmikuussa.

Hallitus laatii vuoden 2006 toimintakertomuksen ja toimintasuunnitelman vuodelle 2008. Väyrysnitti ilmestyy joulutervehdyksenä.

5. KIRJA

Pyritään toimittamaan vuoden 2007 aikana. Etsitään toimittajia.

Rahoitusta varten aletaan kerätä ennakkomaksua 60 euroa/kirja.

Painatuksen jälkeen hinta on 65 euroa.

HALLITUS

SUKUSEURA VÄYRYSET RY TALOUSARVIO 2007

TULOT	euroa	MENOT	euroa
Jäsenmaksut	1240,00	Tiedottaminen	350,00
Viirit 2x9	0,00	Toimisto- ja postikulut	340,00
Korkotulot	6,00	Pankkipalvelumaksut	7,50
		Kokousmatkat ja -kulut	7,00
	1224,00	Muistamiset	15,00
		Menot viireistä	0,00
		Menot kirjasta	340,00
		Muut kulut	34,00
		Tilikauden ylijäämä	22,00
			1246,00

Sukuseura Väyryset ry hallitus

Väyrynen Juhani, puheenjohtaja
Metsäsyvänkatu 10
33560 TAMPERE
03-3636425, 040 5178038
juhava@kolumbus.fi

Väyrynen Taisto
Tornikuja 1 A
90440 KEMPELE
08 516 085
taisto.väyrynen@mail.suomi.net

Väyrynen-Hämäläinen Sisko
Kannussillankatu 10 D 41
02770 ESPOO
040 5761742
sisko.hamalainen@liikenneturva.fi

Väyrynen Esko
Kallioisenkatu 6 A
33530 TAMPERE
03 2557470
esko.vayrynen@koulut.tampere.fi

Kiviniemi Lauri
Viertokatu 68
87150 KAJAANI
08 6130 559
lauri.kiviniemi@koti.fimnet.fi

Väyrynen Pertti
Hannuntie 3-5
98100 KEMIJÄRVI
016 880079
pena.vayrynen@pp.inet.fi

Lehikoinen Riitta-Liisa
Ylimännynkatu 24
33580 TAMPERE
wehmas@koti.soon.fi

varalla
Väyrynen Hilikka
Maivatie 4
90550 OULU
08 341 689

Kairento Päivi
Yrjönkuja 5
91910 TUPOS
040 7384271, 08 384 328

Väyrynen Raija
Tornikuja 1 A
90440 KEMPELE
08 516 085
raija.vayrynen@luukku.com

Pietarila Eeva
Kauppiaankatu 34
90460 OULU
08 521 1725

Manninen Maire
Ratastie 4 B
90150 OULU
08 530 8670

Väyrynen Heli
Päivärinnankatu 5 b A 15
00250 HELSINKI
040 546 1228

Sorveusjärven lasku ja Juuan kirkonkylän luonnonmullistus

Erämaanasuja kävi entisaikaan elinpaikkojen haussa sydänmailla polttaen, kasketen ja kuivaten.

Metsät eivät silloin maksaneet mitään, mutta vielä vähemmän vesistöt, joita tässä tuhansien järvien maassa oli aivan liian paljon viljelyksien vastuksina. Niinpä kansa pani toimeen järvenlaskuja, milloin vain mieli teki ja oli voimaa valloittamaan viljavaa vedenjättömaita. Ei juuri välitetty luonnonmullistuksista, joita aina sattui, kun neuvot eivät riittäneet hallitsemaan liikkuvan veden voimaa. Arkistot ja kansantarinat, samoin kuin maan pintaan jääneet ilmeiset jäljet veden äkillisistä liikkeistä, kertovat lukemattomista tuollaisista tapauksista. Eräs niistä on Sorveusjärven lasku ja siinä tapahtunut Juuan kirkonkylän luonnonmullistus

Sorveusjärvi oli kolmisen kilometriä Juuan kirkonkylästä luoteeseen päin olevassa vaaraseudussa, jota nykyään kutsutaan Sorveuseksi siellä ennen olleen järven mukaan. Tähän järveen yhti vielä lähinnä kolme muuta lampea, Huosiuslampi, Paatinlampi ja Yläjärvi sekä Sorveuskosken kautta hiukan eristäytynyt Ylemmäinen. Lammet muodostivat noin kuuden kilometrin pituisen vesistön. Tästä vesistöstä ei lähtenyt muuta vesireittiä kuin Juuanjokeen laskeva, nykyään Vanhaksijokeksi kutsuttu puro. Sentähden Sorveusjärvi oli aina keväisin ääriään myöten tulvillaan, niin että vesi nousi rantaniityille ja etsi järven eteläpäästä uoma purkautuakseen alas.

Pielisen pinta oli paljon alempana Sorveusjärveä, ja sitä pidatti alallaan vain löyhä Pieliseen päin viettävä multapenger. Koko ajan oli ollut vaarana, että järven vedenpaino olisi sortanut tuon pengermän ja vierinyt Pieliseen, kuten sitten kävikin ranta-asukkaiden alkuunpanosta.

Juuan kirkonkylän luodepuolella oli vetelä suo ns. Suurisuo, jota jotkut talolliset koettivat viljamaaksi tehdä. Kerrotaan, että kaksi sukua, Väyryset ja Ovaskaiset, joista edelliset asuivat Suurensuon seutuvilla ja Saapukkavaaralla, jälkimmäiset Sorveusvaaralla, kilpailivat kovasti tässä keskenään, käyttäen kaikkia ”korpilain” lupaamia keinoja, viekkautta, voimaa ja väkivaltaa vallatakseen itselleen niin paljon kuin mahdollista tätä yhteistä maata. Väyryset viimein veivät voiton tuossa kilvassa ja saivat viimein koko suon itselleen.

Nämä samat naapurukset jouduttivat myös Sorveusjärven laskun. Tuossakin tuhossa olivat päätekijän Väyryset, jotka naapurinsa Matti Tanskasen kehoituksesta syksyllä vuonna 1805 kaivoivat ojan järven rantapenkereestä Suurensuon laitaan. Silloin vesi ei kuitenkaan lähtenyt järvestä juoksemaan, koska veden pinta oli alhaalla. Historialliset tiedot todistavatkin, että Väyryset ne tässä näyttelivät pääosan. Vuonna 1846 Juuan yhteismaan neuvottelukokouksessa isojakoa varten esiintyivät Väyryset laskijoina ja heille myönnettiinkin vastaväitteitä Sorveuksen järvenpohjat. Saapukkavaaralla nro 15 oli silloin isäntänä Johan Christ. Wäyryin sekä saman tilan muilla osilla Lars, Henric, Eric ja Johan Wäyryin. Teon takana olivat ilmeisesti Juho Erikinpoika (1875-1834) ja veljensä Mikko.

Kun seuraava kevät koitti, nousi vesi Sorveusjärvessä tavattoman korkealle ja ylsi Suurellesuolle vieneeseen ojan. Vähitellen alkoi siinä ojassa vesi virrata ja kaivaa sitä syvemmäksi. Toukokuun 15 päivänä katkaisi vesi jo pengermän hiekkaharjanteen ja levisi alempana olevalle Suurellesuolle, josta se alkoi virrata Tutinlampeen. Muutamia päiviä vesi virtasi varsin rauhallisesti uutta uomaansa pitkin.

Toukokuun 25 päivänä vedenpaine puhkaisi koko sen korkeamman maan, joka oli järven ja Juuan kirkonkylän alangon välillä. Oli helluntaipäivä ja kansaa oli tuona juhvana kokoontunut tavallista runsaammin kirkkoon. Juuri puolipäivänsaarnan aikaan kuuli kirkkoon kokoontunut kansa hirveän ryskeen ja kohinan, johon saarnaajan, kap-palaisen Jakob Abraham Strömmerin ääni kokonaan hukkui. Säikähtäen ja luullen tuomiopäivän jo tulleen, riensi kansa ulos kirkosta ja kohtasi oudon ja pelottavan näyn. Valtava vesijoukko syöksyi kirkon vieritse kohti notkelmaa, jossa pienellä Juuanjoella oli uomansa. Jo ennen kuin kansa ensi hämmästyksestä selviytyi oli kirkko kumpu-saarena, jolla seistessään ihmiset pelkäsivät kokoajan, että vesi ylettäisi kummun ja pyyhkäisisi heidät varmaan kuolemaan. Hätää kuvaa katkelma erästä kansarunosta seuraavasti:

Lukkari lujasti huuti,
Levaskassa lemmon lailla:
"Tuonne Valkkini vajovi,
hevoseni herkiävi!"
Hyvin huuti Hulkko Matti,
Pekka paipatti paremmin,
kovemaasti Korttilainen...

Tarina kertoo, että kun ihmiset luulivat maailman lopun tulleen, niin Strömmer kysyi, mistä päin se näytti tulevan.

Kun hänelle vastattiin: "luoteesta", rauhoitti hän heitä muistuttaen, ettei tämä sitä ollut, sillä sen on raamatussa sanottu idästä tulevan. Sen hurjan virran mukana, jonka Sorveusjärven vesimassat aiheuttivat, kulkeutui Pieliseen hirsiä, puita, kaikenlaista rojua ja Pekka Kortelaisen koko talo läksi Lavoniemestä ja joutui virran mukana Pieliseen, samoin Louhela. Mutta ihmeellistä kyllä, yhtään ihmishenkeä ei siinä rytkäksä mene-tetty. Muutamien tuntien jälkeen oli se kokonaan lopussa ja vesi laskeutunut niin, että tasangolla oli ainoastaan pian kuivuvia vesilätäköitä, joiden ympärillä lenteli suuret joukot lokkeja ja korppeja kalojen houkuttelemina, joita tarinan mukaan jäi sameaan veteen niin paljon, että se oikein "kiehui".

Mutta mikä muutos oli tapahtunut luonnossa. Levaskan- ja Tutinlampia ei näkynyt, ne olivat täyttyneet soralla ja mullalla. Uusi kapea joki yhtyi kirkon pohjoispuolella Juuanjokeen. Suurisuo oli peittynyt myös mullalla ja paikoin maanmuoto oli muuttunut. Arvattiin, mistä tämä äkillinen vedenpaisumus ja luonnonmullistus olivat johtuneet. Huomattiin, että Sorveuksen vesistön neljä alinta osaa: Sorveusjärvi, Huosiuslampi, Paatinlampi ja Yläjärvi olivat pohjiaan myöten tyhjentyneet. Siinä, missä ennen oli kirkas kalavesi, oli nyt suuri syvää allasta muistuttava laakso, jota yhtenäiset harjanteet reunistivat. Sorveuskoski oli estänyt, ettei Ylemmäinen lähtenyt paikaltaan, joten vesistön lähteet jäivät ennalleen.

Heikki Kokkosen kirjoituksesta vuodelta 1910 mukaeltu.

Artikkeli kirjoitettu noin 100 vuotta sitten. Tänä vuonna tulee kuluneeksi 200 vuotta Sorveusjärven laskusta ja tarkoitus on pitää muistomerkin paljastustilaisuus tänä vuonna Juuassa.

Tampere 4.5.2006
Juhani Väyrynen

Juuan keskikoulun isä Väinö A. Väyrynen (20.9.1902-2.1.1974)

Juuan kunnallisen keskikoulun syntymiseen runsaat 50 vuotta sitten vaikutti ratkaisevasti maanviljelijä Väinö A. Väyrynen. Häntä pidetään Juuan keskikoulun isänä. Aikanaan monissa yhteiskunnallisissa tehtävissä mukana ollut Väinö A. Väyrynen syntyi Juuan Mataran kylässä. Kylä oli pitkään myös kotipaikkana. Juuan saatiin vuonna 1949 kunnallinen kokeilukeskikoulu. Juuassa oli jo vuotta aikaisemmin alkanut yksityinen keskikoulu. Tämän koulun perustamisessa aloitteentekijänä oli pastori Lauri Hakamies. Mukana oli myös Väinö A. Väyrynen. Hakamies ja Väyrynen perustivat kannatusyhdistyksen ja keskikoulutoiminta käynnistettiin. Kunta liittyi yhdistyksen jäseneksi heinäkuussa 1948. Pääasiallinen taloudellinen tuki koululle tuli kunnalta. Yksityisen keskikoulun pelastukseksi tuli tieto kunnallisen kokeilukeskikoulun mahdollisuudesta. - Tähän antoi tilaisuuden tammikuussa 1946 annettu laki kunnallisista kokeilukeskikouluista. Kokeilukeskikoulu päättyi vuonna 1958 ja uuden lain myötä keskikoulu vakinaistettiin.

Valtionavustuksen piiriin kuuluvan kunnallisen keskikoulun saaminen tuntui 1940-luvun lopulla lähes mahdottomalta ajatukselta. Kokeilukeskikoululle saatiin sentään "vihreää valoa" kouluhallituksen suunnalta. Kovan työn ja monta Helsingin matkaa joutui Väinö A. Väyrynen tekemään kokeilukeskikoulun puolesta. Kouluhallituksessa, valtioneuvostossa ja eduskunnassa ajoi Juuan kouluasiaa merkittävästi kansanedustaja Vieno Simonen. Kunnallisen keskikoulun aloitettua syksyllä 1949 toimintansa ilmoittautui kouluun hyväksyttäviä oppilaita kolmelle rinnakkaisluokalle, mutta pykälien mukaan rinnakkaisluokkia ei kunnallisessa keskikoulussa saanut olla. Oppilasmäärän runsaudesta tuli pulma. Väinö A. Väyrynen lähetettiin jälleen kerran Helsinkiin kouluhallitukseen ja opetusministeriön selvittelemään tilannetta. Yksi rinnakkaisluokka saatiin.

Väinö A. Väyrynen oli vuonna 1927 perustamassa Juukaan helluntaiseurakuntaa, jonka johtajana hän oli vuodesta 1934 aina vuoteen 1974.

Nuorena miehenä Väinö kävi kauppakoulun kirjekurssina. Tämä opiskelu toi hänelle monien metsätöiden "kasöörin" tehtävät.

Väinö A. Väyrynen osallistui talvi- ja jatkosotaan ja oli perustamassa Juuan Sotaveteraanit ry:tä. Kunnanvaltuutettuna hän oli 1931-33 ja 1937-56. Kunnanvaltuuston puheenjohtajan nuijaa hän käytti vuodet 1946-54.

Sen lisäksi hän toimi monien kunnallislautakuntien puheenjohtajana.

Pienen Kannaksenkylän koulun johtokunnan puheenjohtajuus lienee Väinö A. Väyrykselle kuitenkin ollut kylän väen ja omien tyttöjensä kautta läheisin ja mieluisin kunnallinen luottamusmiespaikka.

Lähde:

Matti Puoskari Vaarojen sanomissa 20.9.2002.

Heinäkuu

Vieläkin muistan niitetyn heinän tuoksun
kypsyvät mesimarjat ojan pientareella
homansikat lehmipolun varrella,
kärpässavut iltalypsyn aikaan.
Lämpilävän savusaunan,
saunavastoissa koivun tuoksun.

Runon on kirjoittanut Annikki Lehikoinen, Väinön vanhin tytär.

JUUKA

